MODERN GREEK A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1 GREC MODERNE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1 GRIEGO MODERNO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning) Lundi 14 mai 2007 (matin) Lunes 14 de mayo de 2007 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Σχολιάστε ΕΝΑ από τα δύο ακόλουθα κείμενα:

1 (a)

Τὸ σπίτι τοῦ Στέργη, ὅσο χειμώνιαζε, τόσο ξάνοιγε τὰ καλοσυνάτα του καλέσματα κ' ἐκεῖ μέσα τύχαινε καμιὰ φορὰ νὰ βρεθοῦν κ' οἱ παλιοὶ φίλοι μοναχικοί, μὰ ὅχι πιὰ γιὰ νὰ χαροῦνε λεύτερα τὸ δεσμό τους — γιὰ νὰ κάνουν μνημόσυνο τῆς παλιᾶς τους φιλίας τῆς νεκροζώντανης. Ὁ Ἄγγελος ἄκουγε νὰ μιλᾶνε μιὰ γλώσσα παράξενη γύρω του· γιὰ ταξίδια, γι' αὐτοκίνητα, γιὰ κοστούμια, γιὰ γραβάτες καὶ μ' εὔθυμους ὑπαινιγμοὺς γιὰ τὰ «κορίτσια», ὅπου πήγαιναν, καθὼς ἦταν ὁλοφάνερο, πολύ συχνὰ ὁ Νίκος ὁ Στέργης μὲ τὸν Πετρόπουλο. Κι ὁλοένα ἔνιωθε, πὼς ἦταν μιὰ παραφωνία ή παρουσία του ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ παιδιά, μιὰ παραφωνία ποὺ τὸν πονοῦσε, σὰν τ' ἄκουγε κιόλας νὰ μιλοῦν μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀστοχασιὰ τοῦ κόσμου 10 γιὰ θλιβερὰ περιστατικά, γιὰ τὶς κακοτυχίες καὶ τὶς πίκρες τῶν ἄλλων, ποὺ μήτε τὶς ἔνιωθαν, ὅσο κι ἀν εἶχαν τὴν καλὴ διάθεση νὰ τὸ κάμουν. Πόσο ἀλλιώτικος ἦταν ὁ ἀγέρας μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ καφενεδάκι τοῦ «Μαύρου Γάτου»! Ὁ ἀδερφὸς τοῦ ίδιοχτήτη, κοντός, συλλογισμένος, μὲ κατάμαυρο μούσι καὶ μιὰ πλατιὰ μπέρτα τοῦ παλιοῦ καλοῦ καιροῦ, πήγαινε κ' ἐρχόταν κάθε στιγμὴ βιαστικός, μὲ μιὰ μεγάλη 15 μαγκούρα στὸ χέρι, καὶ μιλοῦσε μὲ καμάρι γιὰ τὰ βιβλία του, γιὰ τοὺς στίχους του, κεντρίζοντας τοὺς νεότερους σ' αὐτὸ τὸ δύσκολο ἀγώνισμα ποὺ εἶναι πάντα ἡ ποίηση.

Συχνά, καθὼς βράδιαζε, κ' ἦταν περίλυπες οἱ χειμωνιάτικες δεντροστοιχίες κ' ἡ ἄσφαλτο γυάλιζε καὶ τ' ἀμάξια μὲ τὰ αἰώνια κουρασμένα τους ἄλογα 20 κατηφόριζαν τὴν ὁδὸ ᾿Αμαλίας μ' ἐπίπονο τροχασμό, ἦταν μιὰ χαρὰ ἀδιήγητη νὰ πηγαίνεις μὲ τὴν ὙΕρση στὸ πλάι σου καὶ ν' ἀκοῦς ἀπὸ τὸ στόμα της νὰ πέφτει καθάριος καὶ πονεμένος, ἀνάμεσα στὰ θαμπὰ φῶτα τῆς νύχτας, ὁ στίχος. Ἐρχόταν κι ὁ θεατρίνος μαζί τους καμιὰ φορὰ κ' ἕνας δυὸ σπουδαστὲς τῆς ζωγραφικῆς —ἡ συντροφιὰ δὲν ἦταν κλειστή, χωροῦσε πότε τὸν ἕνα, πότε τὸν ἄλλο. Τύχαινε 25 κιόλας νὰ βρέχει ἀργά, σιγαλά, διακριτικὰ καὶ τότε λέγανε πὼς ἔτσι ἴσια ἴσια γινόταν καὶ στὸ Παρίσι καὶ κάτου ἀπὸ τέτοια βροχὴ ἔγραφε τὰ τραγούδια του ὁ Βερλαίν. ဪ Ἄ, ὁ Βερλαίν! Πόσο τὸν ἀγαποῦσε ἡ Ἕρση, πόσο τὸν ἀγαποῦσε! Κ' ἔκανε νὰ τὸν ἀγαπήσουν κ' οἱ ἄλλοι, αὐτὸν τὸν καταραμένο, τὸ βέβηλο, τὸν ἀσυμπόνετο καὶ τὸν τόσο γλυκό! Οἱ κουβέντες ἄρχιζαν πάντα μὲ μιὰν ὑπόσχεση, ποὺ δὲν τέλειωνε, σὰν ἕνα βέλος, ποὺ τὸ πετοῦσαν μέσ' στὸ σκοτάδι καὶ δὲ νιαζόταν νὰ

¹ Σημ.: Paul Verlaine (1844-1896): Γάλλος ποιητής, από τους κορυφαίους εκπροσώπους του Συμβολισμού. Ανήκει στην ομάδα των λεγόμενων «καταραμένων ποιητῶν». Η επωνυμία αυτή, που προέρχεται από ομώνυμο βιβλίο του Verlaine (Les poètes maudits, 1884), χαρακτηρίζει ταλαντούχους ποιητές που ήρθαν σε σύγκρουση με την κοινωνία και τις συμβάσεις της, έζησαν περιπετειώδη ή και περιθωριακή ζωή, συχνά στα όρια της παρανομίας· αρκετοί πέθαναν νέοι.

κοιτάξουν ποῦ ἔπεφτε: «Όταν θὰ πᾶμε στὸ Παρίσι...», «Όταν θὰ τυπώσω τὸ πρῶτο βιβλίο μου...», «Όταν θ' ἀλλάξει αὐτὴ ἡ κατάσταση...», «Όταν θὰ κάμω τὴν πρώτη μου ἔκθεση...».

Τορες ἀτελείωτες ξεκοσκίνιζαν τοὺς παλιούς, τοὺς φτασμένους· ὁ ἕνας ἦταν 35 ἔτσι, ὁ ἄλλος ἔτσι· τὸ «κοινὸ» εἶναι φοβερὰ καθυστερημένο, διαβάζει ἕνα σωρὸ ἀηδίες, χρειάζεται μιὰ τέχνη καινούρια, ἕναν κόσμο καινούριο... Ὁ θεατρίνος στεκόταν κάτου ἀπὸ τὸ ἄγαλμα τοῦ Βύρωνα κ' ἔβγαζε ἀπὸ τὸ στόμα του ἀπανωτοὺς τοὺς μονόλογους τοῦ 'Αμλέτου, τοὺς θρήνους τοῦ Λήρ, τὶς μηχανορραφίες τοῦ Ἰάγου, τὶς στιχομυθίες τοῦ Κάσσιου καὶ τοῦ Βρούτου, σὰ νὰ βρισκόταν σ' ἕνα 40 μεγάλο θέατρο, μπροστὰ στὸ κοινὸ τῆς «πρεμιέρας», στὶς ὅμορφες ξεστηθιασμένες κυράδες, ποὺ θὰ τὸν ἄκουγαν κάποτε μὲ κρατημένη ἀνάσα. Τί ὅμορφη ποὺ εἶναι ἡ ζωή! Καὶ νὰ βρέχει, νὰ βρέχει. Καὶ νὰ μὴν ἔχεις παλτὸ καὶ τὰ χέρια σου νὰ τρέμουν καὶ νά 'ναι τὸ στομάχι σου ἄδειο, ἀλλὰ σὸ νὰ μὴν τὰ συλλογιέσαι ὅλα τοῦτα καθόλου, μονάχα τὶς ὅμορφες κυράδες νὰ συλλογιέσαι, μὲ τὸ φουσκωμένο στῆθος 45 μέσα στὸ στενό, ἐφαρμοσμένο φόρεμα, καὶ τοὺς φαλακροὺς ἐπισήμους μὲ τὰ παράσημα, ποὺ θά 'ρθουν νὰ σοῦ σφίξουν τὸ χέρι: «Εἶστε ὑπέροχος, ὑπέροχος ἀπόψε!».

Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος από το μυθιστόρημα ἀστροφεγγιά. Ἡ ἱστορία μιᾶς ἐφηβείας (από την δεύτερη, ξαναπλασμένη έκδοση, 1971· πρώτη έκδοση 1945).

² Σημ.: Αμλέτος, Ληρ, Ιάγος, Κάσιος, Βρούτος: ήρωες θεατρικών έργων του William Shakespeare

1 (β)

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Εἶναι πολὺ μακρινὲς οἱ γυναῖκες. Τὰ σεντόνια τους μυρίζουν καληνύχτα.

'Ακουμπᾶνε τὸ ψωμὶ στὸ τραπέζι γιὰ νὰ μὴ νιώσουμε πὼς λείπουν. Τότε καταλαβαίνουμε πὼς φταίξαμε. Σηκωνόμαστε ἀπ' τὴν καρέκλα 5 καὶ λέμε:

«Κουράστηκες πολὺ σήμερα», ἢ «ἄσε, θ' ἀνάψω ἐγὼ τὴ λάμπα».

Όταν ἀνάβουμε τὸ σπίρτο, ἐκείνη στρέφει ἀργὰ πηγαίνοντας μὲ μιὰν ἀνεξήγητη προσήλωση πρὸς τὴν κουζίνα. Ἡ πλάτη της εἶναι ἕνα πικραμένο βουναλάκι φορτωμένο μὲ πολλοὺς νεκρούς – 10 τοὺς νεκροὺς τῆς φαμίλιας, τοὺς δικούς της νεκροὺς καὶ τὸν δικό σου.

'Ακοῦς τὸ βῆμα της νὰ τρίζει στὰ παλιὰ σανίδια ἀκοῦς τα πιάτα νὰ κλαῖνε στὴν πιατοθήκη κ' ὕστερα ἀκούγεται τὸ τραῖνο ποὺ παίρνει τοὺς φαντάρους γιὰ τὸ μέτωπο.

Γιάννης Ρίτσος, από την ποιητική συλλογή Παρενθέσεις (1946-7)